ESIR – Infodata MiddleWare 2.0

Регистровани назив: Infod_MidleWare_Esir

Верзија:

2.0.0

Оперативни систем:

Windows 7 / 8 / 10 / 11

База података:

Microsoft Access

Издавач:

ИнфоДата д.о.о. Суботица

Пројект менаџер:

Золтан Петраш

Програмирање верзије 1.0.0:

Јанош Аугустинович

Репрограмирање и редизајн верзије 2.0.0:

Роберт Лакатош

Графички дизајн корица и логотипа:

Естер Лакатош Нађ

Copyright © 2021 ИнфоДата д.о.о. Суботица

www.infosu.co.rs

Садржај

1. О апликацији	6
1.1. Рачунарски захтеви	6
1.2. Инсталација	6
1.3. Корекције, промене и нове функције у верзији 2.0	6
2. Структура програма и главни мени	8
2.1. Издавање фискалног рачуна (Izrada računa)	
2.2. Извештај о рачунима (Pregled računa)	
2.3. Шифарник артикала (Artikli)	
2.4. Извештај у форми за штамање (Izveštaj)	9
2.5. Форма одговора (Odgovor u XML)	9
2.6. Прозор за приказ разних догађаја (Dešavanje)	9
2.7. Актуелне пореске стопе (Aktuelni porezi)	9
2.8. Подешавање програма (Podešavanje)	9
2.9. Безбедно чување података (Održavanje)	9
2.10. Помоћ за коришћење (Uputstvo)	9
2.11. Информације о програму (O programu)	9
2.12. Излаз из програма (Izlaz)	
3. Израда фискалног рачуна са програмом	
3.1. Изглед прозора	
3.2. Делови и функције прозора	
3.2.1. Број рачуна и кориснички подаци (Broj računa, Ime radnika i Broj kase)	
3.2.2. Идентификација купца (Identifikacija kupca)	
3.2.3. Тип рачуна (Tip računa)	
3.2.4. Тип трансакције (Tip transakcije)	
3.2.5. Референтни документ (PFR broja računa. PFR vreme)	
3.2.6. Избор рачуна (Izbor računa)	
3.2.7. Припрема артикала (Lista artikala pripremljenih za fiskalizaciju)	
3.2.8. Артикли (Artikli)	
3.2.9. Наплата — начини и износи плаћања	

	3.2.10. Рачун плаћен авансно (Od avansa)	. 14
	3.2.11. Укупан износ рачуна	. 14
	3.2.12. Наплата (Fiskalizuj)	. 14
	3.2.13. Поновна штампа последњег рачуна (Štampaj ponovo)	. 14
	3.2.14. Крај рада фискализације	. 14
4.	Рачуни (Pregled računa)	. 15
5.	Шифарник (Artikli)	. 16
	5.1. Послови са артиклима	. 16
	5.2. Евидентирање новог — измена постојећег артикла	. 17
6.	Извештај (Izveštaj)	. 19
	6.1. Тип извештаја (Tip Izveštaja)	. 19
	6.2. Изглед извештаја	. 20
	6.3. Број страна у извештају	. 21
	6.4. Садржај извештаја	. 22
	6.5. Штампање извештаја	. 23
	6.6. Затварање извештаја	. 24
7.	Подешавања (Podešavanje)	. 25
	7.1. L-PFR — Локални процесор фискалних рачуна	. 25
	7.2. V-PFR — Виртуални процесор фискалних рачуна	. 26
	7.3. Адресе улазног и излазног фолдера (Ulazni put и Izlazni put)	. 26
	7.4. XML формат одговора (Xml format)	. 27
	7.5. Сачувати (Zapamti)	. 28
8.	Архивирање базе података (Održavanje)	. 28
9.	Формат рачуна у захтеву за фискализацију	. 29
	9.1. Модел захтева за фискализацију рачуна	. 29
	9.2. Пример "JSON" стринга:	. 31
	9.3. Формат одговора	. 32
	9.4. XML облик одговора	. 32
	9.5. JSON облик одговора	. 34
10	. Штампање	. 37
	10.1. Штампачи	. 37
11	. Принцип рада преко размене датотека	. 37

12. Скраћени поступци израде разних типова рачуна	
12.1. Промет продаја	
12.2. Промет рефундација	
12.3. Прерачун продаја	
12.4. Предрачун рефундација/сторно	
12.5. Копија рачуна	
12.6. Аванс продаја	
12.7. Аванс рефундација	40
12.8. Затварање авансног рачуна	40
13. Савети	41
14. Контакт	42

1. О апликацији

Апликација ЕСИР је израђена за издавање рачуна са новим системом фискализације и способна је да се повеже и са старим програмима. Програм на нивоу размене датотека представља мост између програма касе и Локалног Процесора Фискалних Рачуна (Л-ПФР). Прихвата податке од програма за издавање рачуна, обради их и преобликује тако да одговарају новом моделу фискализације. Преко тачно прописаних канала комуникација преноси те податке до Л-ПФР-а, који врши фискализацију и прихвата одговор од Л-ПФР. Може да директно одштампа фискални рачун или податке добијене од Л-ПФР поставља у тачно одређену мапу (фолдер) за даљу обраду програму који је поднео оригинални захтев за фискализацију. Формат тих података је JSON ili XML и потписан је. Примере тих датотека имате у поглављу **9. Формат рачуна у захтеву за фискализацију** од стране 29, при крају овог документа.

1.1. Рачунарски захтеви

Апликација се мора инсталирати на рачунар који има инсталиран оперативни систем **Windows**. Сам програм нема неке посебне захтеве (ради чак и на старом Pentium 3 рачунару) али морате узети у обзир и захтеве програма за издавање рачуна и Локалног процесора фискалних рачуна.

1.2. Инсталација

Програм се инсталира самосталним инсталационим програмом (Setup.exe) или портабилна архивирана верзија (zip) се разпакује и укопира на одређену локацију. Битно је да тамо, где се инсталира или укопира, корисник има администраторска права за управљање фајл системом (тј. читање, писање и брисање мапа и датотека). Ни једна од тих инсталационих могућности не захтева комплексну процедуру инсталације; код самосталног инсталационог програма само морају се пратити инструкције.

Ако немате инсталиран **Microsoft Office** пакет, потребно је да инсталирате **Access Database Engine** за рад са базом података. Овај пакет може се бесплатно преузети са Microsoft странице или са наше интернет странице, али исто тако га добијате са програмом, у назначеном фолдеру.

За лакше покретање програма може се креирати пречица на радном столу (desktop).

За редован рад програма потребне су и две мапе (фолдери) за улазну и излазну комуникацију. Могу се креирати било где на хард диску рачунара али морате имати администраторска права над њима. Име ових фолдера морате задати програму и то у делу Подешавања. Нова верзија софтвера ће вам сама креирати ове мапе.

1.3. Корекције, промене и нове функције у верзији 2.0

Нова верзија програма поред већ познатих фунцкија нуди вам следеће:

- Нови, модернији изглед целог програма, са израженим контрастом.
- Истовремено може да ради само једна инстанца програма на једној машини у циљу безбедног рада.
- Измена главног мени система (распоред дугмади, промена назива итд.) ради побољшања функционалности и корисничког искуства.
- Измена панела код издавања рачуна (као што су место и назив разних функција, дугмади итд.) ради олакшавања рада.

- После уписа имена касира (корисника) програм га памти, све док се не искључи. Наравно, током рада име може да се промени, али није потребно да се поново уписује у случају да је затворен прозор за издавање рачуна.
- Додавање посебних пореских ознака, код мануалне израде рачуна, сада је могуће додати и дуплим кликом на одређену ознаку. За додавање или уклањање више ознака користи се метода раније верзије притиском на дугме са плусом (+) или минусом (-).
- Код избора постојећег рачуна програм ископира и попуни СВЕ релевантне податке за рефундацију (сторнирање) или за израду копије рачуна. Копирање и попуна података се обавља једноставним кликом на дугме "Избор рачуна", и након тога у приказаном прозору, двоструким кликом на изабрани рачун или на дугме "Преузми". Ако није реч о копији рачуна тип трансакције аутоматски се мења на рефундацију/сторно.
- Промењен формат за унос потребног датума и времена за рефундацију (тзв. ПФР време), овако је упис потребних података постао много једноствнији и лакши за кориснике.
- Упоређивање укупног износа и суме разноврсних плаћања током фискализације је сада унапређен.
- Код готовинског плаћања, ако се упише већи износ примљеног новца од износа за плаћање, приказује се тачан износ за повраћај, али само ако је његова вредност већа од нуле.
- Када се, код врсте плаћања, уклони квачица са поља за означавање врсте плаћања, брише се и претходно уписан износ.
- У прозору евиденције артикала, да би извршили промену података, довољно је да се кликне два пута на изабрани артикал.
- Код уноса и промене артикала, ознака пореске стопе од сада се може доделити и дуплим кликом.
- Већа контрола над извозом (експорт) и увозом (импорт) артикала у екстерну датотеку.
- У прозору "Преглед рачуна" довољно је да се два пута кликне на рачун и он ће бити приказан.
- У случају да је дошло до комуникацијске грешке са сервером, и случајно се налази у бази рачун без броја, тај рачун се сада може веома једоставно брисати из базе без угрожавања интегритета.
- Могуће је архивирање целе базе података у датотеку на било ком медију.
- Кориговани су извештаји код аванса и других разноврсних плаћања.
- Повећана контрола података код подешавања.
- Аутоматско креирање улазног (Input) и излазног (Output) фолдера у Подешавањима.
- При покретању се приказује тзв. splash screen. Овим се време учитавање и иницијализације програма за кориснике чини краћим (нема чекања без догађаја).
- Могућност стартовања са минимизираним прозором и без splash screen-а.
- Разне корекције текста.
- Остале мање корекције и исправке.

2. Структура програма и главни мени

			- 🗆 X
Artikli		zveštaj	Odgovor u Xml
Aktuelni	porezi		
Oznake	Stopa %	Tarifa	Naziv
F	11	1	TaxOnNet
N	0	2	TaxOnNet
P	0,5	3	AmountPerQuantity
E	6	4	TaxOnNet
Т	2	5	TaxOnTotal
A	10	6	TaxOnNet
В	0	6	TaxOnNet
ж	19	6	TaxOnNet
С	0	7	TaxOnNet
Uputstvo	0	programu	Izlaz
	Artikli Aktuelni Oznake F N P E T A B X C Uputstvo	Artikli Aktuelni porezi Oznake Stopa % F 11 N 0 P 0,5 E 6 T 2 A 10 B 0 X 19 C 0	Artikli Izveštaj Aktuelni porezi Oznake Stopa % F 11 N 0 P 0,5 E 6 T 2 P 0,5 A 10 B 0 X 19 C 0 T 7

Главни прозор програма дели се на три дела: горњи и доњи ред команди између којих је средњи део где се налазе два информациона прозора. У верзији 2.0 дошло је до следеђе промене: горњи ред команди фокусира на активности пословања, док у доњем реду су подешавања, одржавање и информације.

2.1. Издавање фискалног рачуна (Izrada računa)

Дугме "Izrada računa" (у старијој верзији "Manualni račun") отвара прозор за издавање рачуна. Примарно програм обрађује и филтрира податке из других програма али постоји и могућност издавања фискалног рачуна, без неких посебних програма. Начин коришћења описан у поглављу **3. Израда фискалног рачуна са** програмом.

2.2. Извештај о рачунима (Pregled računa)

Дугме "Pregled računa" (у старијој верзији "Računi") омогућава преглед свих издатих рачуна за одређени временски период. У новој верзији, ако је дошло до врло ретких случаја комункационе грешке са сервером, могуће је и брисати рачуне без броја (али само оне). Детаљније у поглављу. **4. Рачуни (Pregled računa)**.

2.3. Шифарник артикала (Artikli)

У шифарник можете унети и модификовати све артикле за брз и ефикасан избор током издавања рачуна. Детаљније у поглављу **5. Шифарник (Artikli)**.

2.4. Извештај у форми за штамање (Izveštaj)

Помоћу овог дугмета може се приказати и одштампати промет касе за један дан или за одређени период, без укључивања копије рачуна и вежбе. Детаљније у поглављу **6. Извештај (Izveštaj)**.

2.5. Форма одговора (Odgovor u XML)

Ако је квачица постављена, програм одговор враћа у XML формату, док ако није, одговор се враћа у JSON формату. Ово се може било када променити.

2.6. Прозор за приказ разних догађаја (Dešavanje)

У информационом оквиру уз леве ивице приказују се информације о свим догађајима у току активне сесије програма (стање, грешке, упозорења итд.) и то са временом када су десили. Ако се деси да се не изврши фискализација потребно је проверити шта пише у овом оквиру. Листа се празни приликом сваког поновног покретања програма, тако да приказује само поруке из тренутне сесије. Ако из неких разлога корисник има потребу да прегледа све раније поруке, у фолдеру програма постоји једна текстуална датотека под именом **ErrorLog.txt**. Ту се налазе све поруке програма.

2.7. Актуелне пореске стопе (Aktuelni porezi)

У овом прозору су приказане, од стране Л-ПФР-а достављене, актуелне пореске стопе, тако да корисник ума увид у то, које **лабеле** (ознаке) се могу користити. *Ако користи неку лабелу која није у овој листи захтев ће сигурно бити одбијен.*

Ако овај прозор остане празан приликом покретања програма, то значи да повезивање са Л-ПФР-ом није било успешно. Од верзије 2.0 добићете и обавештење о грешци. Немојте ни покушати фискализацију, већ проверите да ли ради Л-ПФР, проверите подешавања и пробајте поново да покренете и ЛПФР и ЕСИР!

2.8. Подешавање програма (Podešavanje)

Дугме "Podešavanje" је намењено за преглед и подешавање параметара програма, иако већ код првог стартовања програм аутоматски отвара и захтева уписивање одређених параметара за рад. Елементи прозора за подешавања се посебно објашњавају у поглављу **7. Подешавања (Podešavanje)** од стране 25.

2.9. Безбедно чување података (Održavanje)

Функција "Održavanje" је потпуно нова у верзији 2.0, чиме можете сачувати све ваше податке на сигурном месту. О процесу можете читати више у поглављу **8. Архивирање базе података (Održavanje)**.

2.10. Помоћ за коришћење (Uputstvo)

Дугме "Uoutstvo" (раније "Pomoć") отвара прозор где је описан начин коришћења програма. У десном доњем углу тог прозора се налази дугме "Štampaj" чијим притиском могуће је и одштампати упутство.

2.11. Информације о програму (O programu)

Дугме "O programu" отвара прозор са информацијама о софтверу и о произвођачу, као и до регистрације програма али само ако програм није још регистрован или ако до истека регистрације има мање од 15 дана.

2.12. Излаз из програма (Izlaz)

Прекида се рад програма и фискализација с њим није могућа.

3. Израда фискалног рачуна са програмом

Као што смо раније напоменули, програм подржава израду и фискализацију рачуна.

Издавање рачуна се ради кликом на дугме "Izrada računa" из главног менија.

3.1. Изглед прозора

🍥 Račun						– 🗆 X
Broj računa: ⊢ldentifikacija k	Ine radnika:		Broj kase:	?	Tip računa O Promet	Kopija
Kupac Id:	10: PIB Kupca		~		Avans	Obuka
Opc. polje kup	20: Broj SNPDV		~		Datum	uplate avansa
PFR broj račun	a:	PFR vreme:		Izbor računa	● Fip transakcije — ● Prodaj ● Refun	ja dacija/Storno
−Lista artikala Barkod	pripremljenih za fiskalizaciju —— Naziv	Jed. cena Količ.	Porez Ukupno	Barkod:		Poreske oznake
Artikli	7	Izbriši artikal	Dodai artikal	Naziv artikla: Jedinična cer Količina: 1	na: Jedinic Poreske o	a mere: pznake: + -
Naplata					0.00	
	Gotovina +	Kartica			0,00	RSD
+	Virman +	Instant			Fiskalizuj	Odustani
+	Drugi bezgotovinski		Od av	vansa		Preštampanje

Овај прозор се отвара за издавање рачуна. Као што се види, она је једна форма преко које се, потпуно ручно, може формирати рачун. Тачност података је одговорност корисника. Осим имена корисника (радника касира) овај модул не памти никакве податке, тако да детаљи сваког рачуна сваки пут се уписују.

3.2. Делови и функције прозора

3.2.1. Број рачуна и кориснички подаци (Broj računa, Ime radnika i Broj kase)

Број рачуна одређује програм на основу података о ранијим рачунима, значи ово се не мора задати од стране корисника.

Име радника (Ime radnika) је текстуални идентификатор радника који формира рачун. Од верзије 2.0 овај податак остаје необрисан све до поновног стартовања програма, значи не треба га укуцати код сваког уласка у модул израде рачуна.

Број касе (Broj kase) је редни број касе. У већини случајева када постоји само једна каса тај број је 1. Пошто се овај прозор може покренути на више рачунара у више сесија, пожељно је разликовати број касе тако да се тада користе различити бројеви. Овај податак остаје необрисан након слања рачуна на фискализацију, све до затварања прозора, значи не треба га куцати код сваког новог рачуна.

3.2.2. Идентификација купца (Identifikacija kupca)

• **Кирас Id** – Уколико је потребно идентификовати купца, то се може одрадити уписом вредности и бирањем описа за "Кирас Id".

ПАЖЊА! Код сваког рачуна типа Рефундација (сторно) ово поље је обавезно!

• **Орс. polje kupca** – Опционално поље, може се задати само код промета продаје, али ако је задат обавезан је и "Id kupca". Поближе објашњава документ на који се односи продаја.

3.2.3. Тип рачуна (Tip računa)

Од стране Пореске Управе Републике Србије (ПУРС) одређена су 5 типа рачуна од којих се може одабрати истовремено само један:

• Promet

- Kopija
- Predračun
- Obuka

• Avans

Када се креира рачун аванс продаје, тј. "Avans" и плаћање је вирманско и то на неки ранији датум, поред типа продаје Аванс треба уписати датум када је извршено плаћање. Ако се плаћање врши на било који други начин, осим вирманског нема потребе за тим датумом.

3.2.4. Тип трансакције (Tip transakcije)

Било који тип рачуна може да има два типа трансакције:

- Prodaja промет, односно редовна продаја, или
- Refundacija/Storno рефундација, односно сторнирање.

Мора се одабрати један од два.

3.2.5. Референтни документ (PFR broja računa. PFR vreme)

Код одређних типова рачуна и типа трансакције потребно је задати референце неког другог рачуна (број и датум). Овакви су сви типови рефундација (мора се одредити који се рачун рефундира).

• **PFR broj računa** – ПФР број референцираног рачуна (у старијој верзији програма "Ref. Dok. Broj") налази се на рачуну, два реда изнад QR кода, а није од стране програма одређен број.

 PFR vreme – ПФР време је датум фискализације референцираног рачуна (у старијој верзији програма "Ref. Dok. DT") тј. Датум и време на старом рачуну. У старијој верзији програма морало се водити рачун о формату датума и времена (пратити формат испод поља), али од верзије 2.0 програм аутоматски формира исправан формат након избора датума и времена, значи посао је постао веома једноставан.

У верзији 2.0 је уграђен могућност аутоматског преноса горе наведених података из старих рачуна притиском на дугме "Izbor računa".

3.2.6. Избор рачуна (Izbor računa)

Од верзије 2.0 дугме првентствено служи за аутоматски пренос ПФР броја рачуна, ПФР времена, листе купљених артикала, врста плаћања и целокупног износ изабраног старог рачуна, ради рефундације или издавања копије рачуна. Међутим може се користити и за преглед старијих рачуна.

До овог дела апликације, може се доћи и из главног менија, у том случају преузимање података не функционише, уместо тога могу се избрисати рачуни без броја, ако их је уписала старија верзија програма због комуникационих проблема са сервером. Више о томе у поглављу **4. Рачуни (Pregled računa)** на страни 15.

3.2.7. Припрема артикала (Lista artikala pripremljenih za fiskalizaciju)

За састављање листе артикла за фискализацију потребно је испунити поља и додати артикле у табелу:

- Bar-kod: бар-код није обавезан али се може задати али се мора пазити јер бар код мора бити број са минимално 8 и максимално 16 карактера. У ово поље може се учитати податак и помоћу бар код скенера и ако тај артикал (роба, услуга) постоји у бази података, сва остала поља (назив, ј.цена,...) ће бити попуњена од стране програма. Потребно је задати само количину и то само ако је различита од 1 (програм сам упише количину 1).
- Naziv artikla: Назив робе или услуге
- Jedinična cena: Цена јединице робе или услуге (цена за/по 1 јединицу)
- Jedinica mere: Јединица мере артикла (комад, литар, кг итд.)
- Količina: Продата количина.

ПАЖЊА! Обратите пажњу да се количина зада у складу са јединицом мере, да се не би десило да продате 0,25 ком или слично. Програм ће дозволити, Пореска Управа исто и биће фискализован, али приликом обрачуна продаје, биће проблема, јер се продао део од једног комада. Због овог могућег проблема потребно је обратити мало пажње.

Poreske oznake: Са десне стране приказане су све актуелне пореске стопе. Може се одабрати било која. Притиском на "+" додаје се пореска стопа у поље пореских оснака. Кликом на "-" празни се поље пореских ознака и након тога се може задати друга пореска ознака (лабела).
 Од верзије 2.0 дуплим кликом миша на изабрану пореску стопу директно се мења пореска ознака у пољу пореских ознака.

После испуњења поља додајемо робу или услугу на рачун кликом на дугме "Dodaj artikal", и артикал ће се појавити у табели на левој страни. Након тога можемо попуњавати податке друге робе или услуге. Ако

желимо избрисати неки (већ унети) артикал из табеле, морамо га изабрати у табели и после тога кликом на дугме "Izbriši artikal" одстрањује се роба или услуга са рачуна.

Кликом на дугме "Artikli" отвара се додатни прозор за претрагу артикала у бази података одакле после лоцирања може се артикал директно преузети и додати на рачун. Са овом опцијом следеће поглавље под називом Артикли се бави детаљније.

3.2.8. Артикли (Artikli)

Дугме "Artikli" отвара прозор шифарника одакле се може преузети евидентирани артикал, користећи претрагу по шифри, баркоду или називу. Евиденција и промена података, тј. Одржавање шифарника исто је могућа. Шифарник се може отворити и из главног менија, одакле је могуће извршити извоз или увоз листе артикала у екстерну датотеку. Више информација о томе наћи ћете у поглављу **5. Шифарник (Artikli)** на страни 16.

🍈 Šifarnik artika	la				-	- 🗆 X
		Šifar	rnik arti	kala		
Pretraga po šif	ri Pretra	ga po barkodi	u Pret	raga po nazivu		
Šifra	Barkod	Naziv		Jedin. mere	Jedin. cena	Poreske oznake
1	123456789	Test1		kom	110	A
2	2	Test2		kom	119	ж
3	987654321	Test3		kom	238	ж
Preuzmi	Novi a	rtikal	Promena	Brisar	ije	Odustani

3.2.9. Наплата – начини и износи плаћања

Сваки рачун на основу дефиниција Пореске Управе РС може да има до 7 врста плаћања:

Gotovina

Kartica

- Virman
- Vaučer

- Ček
- Instant
- Drugi bezgotovinski

Od avansa

Сваки се рачун може платити на један или више начина. Када се постави квачица код неке врсте плаћања, отвара се поље преко којег се може задати и износ за ту врсту плаћања.

И у случају предрачуна мора се дефинисати врста плаћања док износ уплате може бити 0.

Дугме "+" испред поља за износ врсте плаћања служи да би се, када се кликне на њега, цео износ рачуна уписао у то поље. Овако ако постоји само једна врста плаћања нема потребе за куцкањем.

Од верзије 2.0 ако врста плаћања садржи и **готовину**, може се уписати већи износ од износа рачуна и на рачуну ће бити приказан износ за враћање као **Повраћај**.

3.2.10. Рачун плаћен авансно (Od avansa)

Ако је рачун плаћен комплетно или делимично авансно, тј. има фискализован авансни рачун и то се жели затворити коначним рачуном, мора се уписати "PFR broj računa" (у ранијим верзијама "Ref.Doc. Broj") и "ПФР време" (у ранијим верзијама "Ref.Doc.DT") од авансног рачуна, док код дела Наплата ставити квачицу на "Od avansa" и уписати авансно уплаћен износ. Од верзије 2.0 програм може сам да преузме све ове податке из базе преко дугмета "Izbor računa".

3.2.11. Укупан износ рачуна

У овом пољу (плаве боје) приказан је укупан износ рачуна у српским динарима (RSD). Код наплате збир свих уписаних износа мора да се слаже са овим износом осим готовинског плаћања где може бити већа.

3.2.12. Наплата (Fiskalizuj)

Након што је рачун формиран са командним дугметом "Fiskalizuj" рачун се шаље на оверу тј. фискализацију процесору који врши фискализацију рачуна. Ако неко поље које је обавезно није попуњено, дотично поље поцрвени а захтев неће бити послат процесору. Када се грешке поправе новим кликом на командно дугме може се рачун поново послати на оверу, односно фискализацију.

Код ове команде програм одштампа и фискални рачун. Нема могућности постављања резултата овере у неки фолдер. Након што се рачун успешно овери и одштампа, празни се форма и може се израдити нови рачун.

3.2.13. Поновна штампа последњег рачуна (Štampaj ponovo)

Ако задњи фискални рачун није одштампан и у порукама главног менија нема никакве поруке о грешци, помоћу овог командног дугмета може се поново одштампати последњи рачун. Пре него што се да налог за поновну штампу, прво треба проверити зашто није одштампан претходни (нпр. нестало папира, не ради штампач, ...) и отклонити разлог нештампања, да се не би десило да се ни поновљени не одштампа.

3.2.14. Крај рада фискализације

Прекид рада и затварање прозора постиже се кликом на дугме "Odustani" који се налази у десном доњем ћошку прозора.

4. Рачуни (Pregled računa)

Кликом на дугме "Pregled računa" у главном менију табеларно се приказује листа евиденције свих издатих рачуна преко апликације. Листа се може претраживати (тј. филтрирати) по броју или по износу рачуна и то за садати период (Од – До датуми) Од верзије 2.0 после промене датума претраживање се одвија аутоматски. У ранијим верзијама модификовало се поље за претраживање за исти или сличан резултат.

Дугме "Prikaži račun" покаже журнал изабраног рачуна. Од верзије 2.0 исто се постиже двоструким кликом миша на изабрани рачун.

Кликнући на дугме "Odustani" затвара се прозор.

Од верзије 2.0 могу се брисати рачуни без броја који су се могли појавити због грешке комуникације са сервером у ранијим верзијама апликације. У случају да имате такав рачун у бази, кликните на њега и појавиће вам се дугме за њихово брисање. Програм иначе не озвољава брисање из базе регуларних тј. исправних рачуна.

				<pre>4Z9V79X6-4Z9V79X6-1544 ×</pre>
Računi izdati preko	) aplikacije		×	======= ФИСКАЛНИ РАЧУН =======
Uslov pretrage Po broju Po	Dan iznosu Od: 5 / Do: 22 /	Mesec Godina 8 / 2024 8 / 2024		100839528 INFODATA DOO SUBOTICA INFODATA DOO SUBOTICA Svetozara Miletića 48 Суботица
Datum izdavanja	Broj računa	Iznos računa	Тір	Касир: Tester
19-08-2024 01:59:08	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1535	797,00	пп	ЕСИР број: 499/1.0.0
19-08-2024 02:01:30	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1536	797,00	ПР	ПРОМЕТ ПРОДАЈА
19-08-2024 02:03:26	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1537	229,00	пп	АРТИКЛИ
19-08-2024 02:05:01	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1538	110,00	пп	
19-08-2024 02:12:35	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1539	1.190,00	АП	Test2/kom (Ж) 119 1 119,00
19-08-2024 02:15:31	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1540	1.190,00	AΠ	 Укупно износ: 119.00
19-08-2024 02:27:26	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1541	1.190,00	ПР	Готовина: 120,00
19-08-2024 02:53:43	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1542	1.190,00	ПР	Ознака Име Стопа Порез
21-08-2024 07:53:49	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1543	348,00	nn	ж VAT 19,00% 19,00
21-08-2024 07:56:06	4Z9V79X6-4Z9V79X6-1544	119,00	пп	Укупно порез: 19,00
				ПФР време: 21/08/2024 07:56:05 ПФР бр рачун: 4Z9V79X6-4Z9V79X6-1544 Бројач рачуна: 1123/1544ПП ==================================
Prikaži rač	un	Odustani		Zatvori

5. Шифарник (Artikli)

До овог прозора долази се кликом на дугме "Артикли" у главном панелу (менију) апликације.

	tikala	Šifarni	ik artikal	а	_	
^p retraga po	) šifri Pretr	aga po barkodu	Pretraga	po nazivu		
Šifra	Barkod	Naziv		Jedin. mere	Jedin. cena	Poreske oznake
1	123456789	Test1		kom	110	Α
2	2	Test2		kom	119	Ж
3	987654321	Test3		kom	238	ж
	Novi :	artikal Pr	omena	Brisar	nje	Odustani

Ова табела је намењена за одржавање шифарника артикала (роба и услуга).

По табели се може вршити претраживање по шифри (Pretraga po šifri), по бар коду (Pretraga po bar-kodu) и по имену (Pretraga po nazivu). Потребно је само започети писање у жељеном претраживачком пољу и списак артикала ће се смањивати док се не дође до жељеног.

5.1. Послови са артиклима

Дугме "Novi artikal" (у старијој верзији "Novo") служи за евидентирање новог артикла.

Дугме "Promena" (раније "Promeni") могу се променити подаци изабраног производа (назив, цена, опис, итд.).

Дугме "Brisanje" (раније "Briši") брише артикал из базе података.

Кликом на дугме "Uvoz" може се учитати листа производа из једне екстерне датотеке. Датотеке морају имати тачно одређену структуру података. (Ако то није случај неће се учитати.)

У текстуалној датотеци сваки артикал мора бити у посебном реду: један артикал — један ред. Вредности података артикла морају бити одвојени неким сепаратором (један специјалан карактер), и иако нека вредност не постоји, сепаратор се ипак мора навести. За сепаратор не мора да се користи ; Приликом учитавања може се задати симбол за сепарацију вредности. Могу бити: ; @ # \$ % & * / :

Редослед података у датотеци је следећи:

БАРКОД; НАЗИВ; ЈЕДИНИЦА МЕРЕ; ЦЕНА; ЛАБЕЛА ПОРЕСКЕ СТОПЕ; ОПИС

Примери комплетног артикла и артикла без бар кода где ред почиње са сепаратором јер фали бар код:

```
123456789;Test artikal;Kom;125,55;Ж;Артикал за тестирање програма
```

;Test artikla;Kom;125,55;Ж; Артикал за тестирање програма

Дугме "Izvoz" омогућава извоз података у фолдер по вашем избору у текстуалну датотеку формирану према датуму и времену извоза (**Sifarnik_datum_vreme.txt**). Вредности садржаја биће раздвојени сепаратором који је наведен (Separator). Формат је исти као код увоза.

Дугме са ознаком "Odustani" прекида рад и затвара прозор.

5.2. Евидентирање новог – измена постојећег артикла

Кликом на дугме "Novi artikal" или на дугме "Promena" отвара се овај прозор, и то празан код уноса новог или попуњен код промене постојећег артикла. Ту се уписују или мењају подаци о новом или изабраном артиклу. Поља бар-код (Bar-kod) и опис (Opis) нису обавезни, остали јесу.

Листа са десне стране испод "Poreske oznake" приказује актуелне пореске стопе. Пореске стопе се могу користити само са ове листе. Начин коришћења: изабрати одговарајућу пореску стопу и кликнути на "Dodaj" дугме да би се стопа придружила артиклу. Почевши од верзије 2.0 сличан резултат је могућ двоструким кликом миша на жељену пореску стопу. Притиском дугмета "Briši" се празни поље пореске ознаке.

Дугме "Zapamti" запише податке артикла у базу података.

Дугме "Nazad" затвара прозор без памћења измена.

6. Извештај (Izveštaj)

Извештај је намењен за усклађивање благајне са прометом фискалне касе.

🍥 Izveštaj 🛛 🗙	
Izveštaj	
Tip izveštaja O Današnji O Periodični	
Od: 13 / 9 / 2024 Dan Mesec Godina Do: 13 / 9 / 2024	
Izradi izveštaj Odustani Пре израде извештаја мора се изабрати њег	ов тип.
6.1. Тип извештаја (Tip Izveštaja)	
Izveštaj ×	
Tip izveštaja ● Današnji	
Od: 13 / 9 / 2024 Dan Mesec Godina Do: 13 / 9 / 2024	
Izradi izveštaj Odustani	

Може се бирати данашњи (Današnji) и периодични (Periodični). Ако одаберете период отвара се доњи део где се може уписати датум почетка (Od) и завршетка (Do) захтеваног периода. Притиском на дугме "Izradi izveštaj" биће формиран извештај који се првобитно прикаже на екрану. Могуће га је и одштампати.

НАПОМЕНА: У зависности од броја издатих рачуна (у дефинисаном периоду), формирање извештаја може да траје и мало дуже.

6.2. Изглед извештаја

Izveštaj (Report)									_		×
nd a service built			1								
a a 1 of 1 ▶ ₽ <	• 🛞 🌚	⊜∎u ≉•	Whole	e Page	•	FI	nd Next	i	_	_	_
			lzveštaj j	prometa							
		Od: 17.8.	2024	Do: 19.8.2024							
	Illaunan izlaz	ni nemet									
	Barkod	Naziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cer	18				
		Test1/kom		6	660	1 10					
		Test2/kom		4	476	1 19					
		Uplata Avansa		2	2390	2390					
				Ukupna vred	nost: 3.526	3,00					
	Stornirani / R	lefundirani		Ukupan pore	z 516,0	00					
	Barkod	Naziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cer	18				
		Test1/kom		4	440	1 10					
		Primlien avans/kom		2	2380	119					
		,		Illumna used	act: 3.177	700					
				Ukupan nom	7 477.0	10					
	Dia éspis par	ectama		Stemimoia a		~					
	Tip uplata	Ukupno		Tin refundacija	U VIStallia	Ikumo					
	Gotovina		2107	Gotovina		okupito	3177				
	Virman		1419								
	Pazar: 0	,00 R SD									
			Vrednost	Por	ez						
		Ukupan promet	3.526,00	510	5.00						
		Stomirano	3.177.00	47	7.00						
			,		,						
		Promet	349,00 R S	SD 39,	00 R SD						
	22/08/2024 11:27	7:03					1				
									C	dustan	i

Након што је извештај формиран, отвара се прозор за приказ пре штампања.

6.3. Број страна у извештају

Izveštaj (Report)	-					- 0	×
4 4 1 of 1 ▶ ▶ + ⊗ 🚱	🚑 🔲 🔍 🔍 - Whol	e Page 🔹		Find	Next		
	Izvočtaj	promota					
	Od: 17.8.2024	Da: 19.8.2024					
Ukupan iz	azni promet						
Barkod	Naziv artikla	Količina	Vrednost	Pros. cena			
	Test1/kom	6	660	1 10			
	Test2/kom	4	476	119			
	Uplata Avansa	2	2390	2390			
		Ukupna vredno	st: 3.526,0	0			
Stornirani	/ Refundirani	Ukupan porez	516,00				
Barkod	Naziv artikla	Količina	Vrednost	Pros. cena			
	Test1/kom	4	440	110			
	Test2/kam	3	357	119			
	Primljen av ans/kom	2	2380	1190			
		Ukunna vredno	et 3.177.0	10			
		Ukupan nomez	477.00				
		okupan polez					
Placanja	o vrstama	Stomiranja po	vrstama				
Tip uplata	Ukupno	Tip refundacija		Jkupno			
Gobvirta	2107	Gotovina		3177			
Passa	0.00.0.00						
Pazar	0,00 R SD						
	Vrednost	Porez					
	Ukupan promet 3,526,00	E4C (					
	5,520,00	510,0	0				
	Stomirano 3.177,00	477,0	00				
	Promet 349,00 R	SD 39.00	RSD				
	,	,					
2010210004	1-27-03			4			
22/08/2024 1	1.27.303			1			
						Odustan	i 👘

Ту је приказано која страна се моментално види од укупног броја страна. Могуће је и листати извештај напред и натраг.

6.4. Садржај извештаја

Izveštaj (Report)							_		×
4 4 1 of 1 ▶ ▶ ¢ ⊗	🚱 🖨 🔲 🛍 🖳 -	Whole	Page	•	Find	Next	_	_	
		Izveštai r	orometa						
	Od: 17.8	.2024	Da: 19.8.2024						
Ukura	izlazni nemet								
Bakad	Maniu artikla		Kalifina	Veedment	Dros com				
Balkod	Teet//kee		Rolicina	vreunus.	Pros. cena				
	Test1/kom		6	660	110				
	Test2/kom		4	476	119				
	Uplata Aviansa		2	2390	2390				
			Ukupna vred	inost: 3.526,0	00				
Stornir	ani / Refundirani		Ukupan pore	ez 516,00					
Barkod	Naziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
	Test1/kom		4	440	110				
	Test2/kom		3	357	119				
	Primljen av ans/kom		2	2380	1190				
			Ukupna vreć	inost: 3.177.	00				
			okupna viec	477.00					
			Ukupan pore	ez 477,00					
Plaćar	ija po vrstama		Stomiranja p	oo vrstama					
Tip upla	ta Ukupno		Tip refundacija		Ukupno				
Gotovin	3	2107	Gotovina		3177				
Virman		1419							
Paza	r: 0,00 R SD								
		Vrednost	Po	rez					
	Ukupan promet	3.526,00	51	6,00					
	Stomirano	3.177,00	47	7,00					
	Promet	349,00 R S	D 39	,00 R SD					
22,09,00	24.11.07.02								
22/08/20	24 11:27:333				1				
							0	dustani	

Ту је приказан сам извештај.

6.5. Штампање извештаја

Izveštaj (Report)							_		×
◀ ◀ 1 of 1 ▶ ▶ ♦ ⊗ 🚱 🖨	🔲 û 🔍 -	Whole	Page	•	Find I	Next	_	_	
		Izveštai i	prometa						
	Od: 17.8.	2024	Da: 19.8.2024						
Ukupan izlazni pr	omet		Keližies	Veedpoet	Prot. com				
	est1/kom		6	660	110				
Te	est2/kam		4	476	1 19				
u de la companya de l	plata Avansa		2	2390	2390				
			Ukupna vred	nost: 3.526	,00				
Stornirani / Refun	dirani		Ukupan pore	z 516,0	0				
Barkod N	aziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
т	est1/kom		4	440	1 10				
Т	est2/kom		3	357	119				
P	rmijen avans/kom		2	2380	1190				
			Ukupna vred	nost: 3.177	,00				
			Ukupan pore	z 477,0	0				
Plaćanja po vrsta	ama		Stomiranja p	o vrstama					
Tip uplata	Ukupno		Tip refundacija		Ukupno				
Gotovina		2107	Gotovina		3177				
Pazar 0.00	R SD	1413							
		16-11							
		vrednost	Po	nez					
		3.526,00	51	5,00					
	stomirano	3.177,00	4/	7,00					
	Promet	349,00 R 9	SD 39	,00 R SD					
22/08/2024 11:27:03					1				
							0	dustani	

Кликом на означено дугме извештај се штампа.

6.6. Затварање извештаја

lzveštaj (Report)							_		×
≪	🚱 🖨 🔲 🛍 🔍 -	Whole	e Page	•	Find	Next			
		lzveštaj p	prometa						
	Od: 17.8	3.2024	Da: 19.8.2024						
Ukupar	n izlazni promet								
Barkod	Naziv artikla		Količina	Vrednost	Pros. cena				
	Test1/kom		6	660	110				
	lest2/kom		4	476	2390				
	opida Araba		-	2000	2555				
Oherenie	ani / Refundirani		Ukupna vred	nost: 3.526	,00 0				
Storing	ani / Reiunuirani		okupan pole	Viceland	Deep come				
Barkod	Test1/kom		4	440	110				
	Test2/kam		3	357	1 19				
	Primljen av ans/kom		2	2380	1190				
			Ukupna vred	nost: 3.177,	,00				
			Ukupan pore	z 477,0	0				
Plaćan	ja po vrstama		Stomiranja p	o vrstama					
Tip upla	la Ukupno		Tip refundacija		Ukupno				
Gatovina	1	2107	Gotovina		3177				
Paza	- 0.00 R SD	1415							
		Vrednost	Po	rez					
	Ukupan promet	3.526,00	51	6,00					
	Stomirano	3.177,00	47	7,00					
	Promet	349,00 R S	SD 39	,00 R SD					
22/08/20	24 11:27:03				1				
							0	dustani	

Кликом на дугме "Odustani" прозор се затвара.

7. Подешавања (Podešavanje)

Приликом првог покретања овај прозор се отвара аутоматски, касније га можете позвати било када у току рада притиском на дугме "Podešavanje".

Ако се нешто промени у подешавањима, након што га запамтите, програм се аутоматски рестартује од верзије 2.0.

L-PFR : htt	p://localhost:7555/api/v3	
V-PFR :		
Sert. :		
PAK :		
	C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder	
Ulazni put:		
Ulazni put: Izlazni put:	C:\InfoData Subotica\Esir\OutputFolder	

Подешавање програма се састоји из два дела:

- 1. "Podešavanje komunikacija" Подешавање комуникације са процесором фискалних рачуна.
- "Podešavanje mapi (foldera)" Апсолутне адресе фолдера из којих програм узима захтеве и у који враћа резултате фискализације. Овде можете подесити и то да ли одговор желите да буде у XML или JSON формату.

7.1. L-PFR — Локални процесор фискалних рачуна

odešavanje		×	
Podešav	vanje komunikacija		
L-PFR : h	ttp://localhost:7555/api/v3		
V-PFR :			
Sert. :			
PAK :			
Podešav	/anje mapi (foldera)		
Ulazni put	C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder		
Izlazni put	C:\InfoData Subotica\Esir\OutputFolder		
Xml format	: 🔽 Podrazumevana struktura izlazne datoteke je JSON, ali može biti Xml; u oba slučaja ekstenzija datoteke je .TXT		
	Zapamti Odustani		

Овде треба уписати адресу АПИ-ја локалног процесора. Ову адресу обезбеђује призвођач Л-ПФР -а. У примеру имате нашу адресу за Л-ПФР развијен од стране ИНФОДАТА д.о.о. Суботица, и то у варијанти када се и Л-ПФР ради на рачунару са адресом 127.0.0.1

7.2. V-PFR – Виртуални процесор фискалних рачуна

Dode	šavanje			:
P	odeša	wanje komunikacija		
	L-PFR :	http://localhost:7555/api/v3		
	V-PFR :			
	Sert. :			
	PAK :			oristim V-PER
P	odeša	vanje mapi (foldera)		
	Ulazni pu	It: C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolde	r	
	Izlazni pu	It: C:\InfoData Subotica\Esir\OutputFold	ler	
	Xml form	at: 🖂 Podrazumevana struktura izlazne datoteke je JS	iON, ali može biti Xml; u oba slučaja eks	tenzija datoteke je .TXT
			Zapomti	Odustani
			Zapamu	odustani

Ако се штиклира "Koristim V-PFR" отвара се подешавање виртуелног процесора.

Уколико је предузећу законом дозвољена употреба виртуелног процесора тада се он може наместити ту.

V-PFR: уписује се интернет адреса виртуелног процесора.

Sert: уписује се име корисниковог сертификата, добијен приликом добијаља дозволе за приступ виртуелном процесору.

РАК: Уз сертификат добија се ПАК код. Тај код се уписује у овај ред.

7.3. Адресе улазног и излазног фолдера (Ulazni put и Izlazni put)

👂 Podešavanje		
Podeša	ivanje komunikacija	
L-PFR :	http://localhost:7555/api/v3	
V-PFR :		
Sert. :		
PAK :		
Podeša	wanje mapi (foldera)	
Ulazni p	It: C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder	
Izlazni p	It: C:\InfoData Subotica\Esir\OutputFolder	
Xml form	at: 🗹 Podrazumevana struktura izlazne datoteke je JSON, ali može biti Xmi; u oba slučaja ekstenzija datoteke je .TXT	r

За исправан рад програма морате креирати два фолдера, један **улазни** који се континуално осматра од стране програма и један **излазни** где се враћају подаци успешно обрађених рачуна. (Ови фолдери су потребни и ако корисник не намерава да их користи већ само да ради помоћу ручне израде рачуна.)

"Ulazni put:" Апсолутна адреса фолдера који надгледа програм. Ако овај фолдер не постоји аутоматски се формира (од верзије 2.0). Захтеве за фискализацијом програм прихвата само из наведеног.

"Izlazni put:" Апсолутна адреса фолдера у који програм враћа успешно фискализоване рачуне. Ако овај фолдер не постоји аутоматски се формира (од верзије 2.0). Приликом покретања и након успешног повезивања са ЛПФР-ом, програм ставља у овај фолдер датотеку "PoreskeStope.Txt" са актуелним пореским стопама.

Формат података је: ЛАБЕЛА;СТОПА. Овако тренутно актуелне пореске стопе постају доступне и каса програмима других произвођача.

Пример саджаја те датотеке:

F;11		
N;0		
P;0,5		
E;6		
Τ;2		
A;9		
В;0		
Ж;19		
C;0	 	

7.4. ХМL формат одгово	pa (Xml format)
------------------------	-----------------

odešavanje			
Podeša	vanje komunikacija		
L-PFR :	nttp://localhost:7555/api/v3		
V-PFR :			
Sert. :			Korictim \/ DED
PAK :			
Podeša	vanje mapi (foldera)		
Ulazni put	:: C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder		
Izlazni pu	t: C:\InfoData Subotica\Esir\OutputFolder		
Xml forma	t: 🗹 Podrazumevana struktura izlazne datoteke je JSON, ali može	e biti Xml; u oba slučaja eł	stenzija datoteke je .TXT
		Zapamti	Odustani

Програм враћа одговор у JSON формату. Уколико се жели одговор у XML формату мора да се означи Xml format.

7.5. Сачувати (Zapamti)

L-PFR :	http://localhost:7555/api/v3	
V-PFR :		
Sert. :		
PAK :		C Koristim V-PFR
Podeča	vanie mapi (foldera)	
ouesa	, , , , ,	
Ulazni pu	t: C:\InfoData Subotica\Esir\InputFolder	

Након што су задати сви потребни параметри кликом на ово дугме, све се сачува. Након сачуваних параметара програм се аутоматски поново покреће, почевши од верзије 2.0.

8. Архивирање базе података (Održavanje)

Кликом на дугме "Održavanje" може се обавити тзв. бекап (backup) свих података програма. Значи цео садржај базе података, тј. сви рачуни, артикли и подешавања могу да се сачувају на изабрани екстерни медиј, ради безбедности рада. Поступак може бити нарочито користан пре реинсталације оперативног система и то ако се програм налази на истом диску и тај се планира форматирати пре реинсталације. Исто тако, ваши подаци ће бити сигурни до дана када сте извршили бекап, у случају да дође до неочекиваног отказа система са губитком података (нпр. квар хард диска). Бекап се обавља ручно, и ако то радите свакодневно, већина ваших података биће сачувана и моћи ћете да наставите рад са минималним губицима.

Čuvanje	kopije	×
?	Da li želite napraviti tzv. bekap (backup), odnosno sačuvati sadržaj baze podataka, tj. svih računa, artikala i podešavanja na eksternoj mediji radi vaše bezbednosti?	
	<u>Y</u> es <u>N</u> o	

9. Формат рачуна у захтеву за фискализацију

Да би комуникација између касе и ЕСИР програма била успешна захтев за фискализацију рачуна мора да се поднесе у тачно одређеном формату. Формат је прописан од стране Пореске управе РС али за ефикасан рад програму су потребни још неки пратећи подаци. Формат прописан од стране ПУ РС можете погледати на интернет страници:

https://tap.sandbox.suf.purs.gov.rs/Help/view/1672078854/Create-Invoice/en-US

Захтев мора бити на одговарајући начин формиран тзв. "JSON string" док како то каса саставља апсолутно није битно.

У "JSON string" - у обавезно је користи . (тачку) за децимални сепаратор.

Пример: 127.25 Не може бити 127,25!

У оквиру овог поглавља детаљније се бавимо тим форматом.

9.1. Модел захтева за фискализацију рачуна

cashier:		стринг макс. 30 карактер	ра — име касира	і / број касе	пр: Радник/11	.1
buyerId:		идентификатор купца, к ако купац није идентифи	ористи се фор икован не треба	мат: КОД: а слати или	број пример: слати "NULL" в	10: 100526 редност
buyerCost	Centerld:	документ куповине, обл пример: 22: 12-21 (н Ова вредност није обаве Ако је ова вредност зад	ик: код: број д код 22:, 12-21 ј езна тј може се ата обавезно је	окумента у е број рачун потпуно изо е задати и "	форми текста. на, предрачуна оставити из JSC buyerId" вред н	,). IN-a. I OCT.
invoiceTyp	e:	тип рачуна – ОБАВЕЗАН 0 - Promet 1 - Predračun 2 - Kopija 3 - Obuka 4 - Avans	– Једна од след	цећих вредн	юсти:	
transaction	пТуре:	тип трансакције – ОБАВЕ један од следећих вред 0 - Prodaja 1 - Refundacija (Storno)	ЕЗАН — ности:			
payment:		Низ (array) са износом п. Пример: [{"amount": 25 {"amount": 26.25, "р.	лаћања и са ти 6.25, "paymant aymantType":2}	пом плаћањ Туре":1}, -	ьа - Обавезан .	
		Делови низа: amount: paymentType: један од 0 – other (друго) 1 – cash (готовина) 2 – card (картица)	- износ плаћањ следећих вред	а заокруже ности према	н на 2 децимал а врсти плаћањ	e a:

		3 – check (чек) 4 - bank transfer (вирман) 5 – vaucher (ваучер) 6 – instant (мобилно плаћање)					
referentDocumentNumber:		Ако се рачун позива на неки други онда је ово "PFR broj" оног другог рачуна. Није обавезан и може се потпуно изоставити из "json"-а. Ако је задат мора се задати и referentDocumentDT. Обавезан је за "Copy" и за "Refund" рачуне.					
referentDocumentDT:		Ако се рачун позива на неки други рачун ово је "PFR Date Time" тог другог рачуна. Није обавезан и може се потпуно изоставити из "json"-a. AKo је задат обавезан је и referentDocumentNumber. ОБАВЕЗАН је за "Copy" и за "Refund" рачуне.					
item:		Низ артикала који припадају рачуну. Сваки елемент мора да садржи следеће податке:					
		 GTIN: бар код артикла, НИЈЕ ОБАВЕЗАН, ако га нема или null или се уопште не шаље. НЕ МОЖЕ бити празан стринг или празно место! name: назив артикла, на крају обавезно мора бити / једниница_мере пр: пиво / ком quantity: колишина продатог артикла и то максимално до 3 децимале unitPrice: јединична цена артикла labels: лабеле пореских стопа за ставку у једном низу (погледајте пример) totalAmount: вредност продатог артикла (quantity * unitPrice) item је ОБАВЕЗАН део. 					
print:		0 ако програм НЕ штампа или 1 ако програм штампа фискални рачун					
reprint:		Ако се жели поново штампати последњи рачун потребно је поново послати модел рачуна са вредношћу један за овај параметар. Неће се вршити нова фискализације , него ће послати захтев за штампу последњег рачуна.					
fromAvans:		Ако је рачун везан за неки авансни рачун ту треба уписати ИЗНОС авансне уплате. ПАЖЊА! У овом случају <u>обавезно</u> је имати referentDocumentNumber и referentDocumentDT					
cashBack:		Уколико са на фискланом рачуну жели приказати износ за враћање ту се уписује износ за повраћај .					

<u>РЕФУНДАЦИЈА: (ако је transactionType = 1)</u>

У случају рефундације (сторнирања) треба послати 2 захтева један са (мора се имати и копија):

- 1. invoiceType:0 и transactionType:1
- 2. invoiceType:2 и transactionType:1

9.2. Пример "JSON" стринга:

{

```
"cashier": "RADNIK/1",
"invoiceType": 0,
"transactionType": 0,
"buyerId": "10: 100526",
"buyerCostCenterId": "22: 145-21",
"referentDocumentNumber": "DSQZUPS6-DSQZUPS6-256",
"referentDocumentDT": "2021/12/16 14:32:26.02",
"payment": [
            { "amount": 256.25, "paymentType": 1}
            ],
"item": [
           { "GTIN": "125620356586",
             "name": "kabat / kom",
             "quantity": 1,
             "unitPrice":230.25,
             "labels": ["A"],
             "totalAmount": 230.25
            },
            {
             "name": "kikiriki / kg",
             "quantity": 0.25,
             "unitPrice":104.00,
             "labels": ["B", "D"],
             "totalAmount": 26.00
            }
        ],
"print": 1,
"reprint": 0,
"fromAvans": 100,
"cashBack": 25
```

9.3. Формат одговора

Програм одговор ставља у **излазни** фолдер који је задат код параметара програма. Назив фајла ће бити број фискалног рачуна. Подаци у фајлу су конфигурисани тачно по моделу дефинисаном од стране Пореске Управе. Детаљније на интернет страници:

https://tap.sandbox.suf.purs.gov.rs/Help/view/1672078854/Create-Invoice/en-US

Распоред података у датотеци може бити у "JSON" или "XML" облику.

9.4. ХМL облик одговора:

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<OdgovorModel
                       xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema">
 <requestedBy>DSQZUPS6</requestedBy>
 <sdcDateTime>2022-02-01T08:06:36.5654451+01:00</sdcDateTime>
 <invoiceCounter>117/54700/invoiceCounter>
 <invoiceCounterExtension>III</invoiceCounterExtension>
 <invoiceNumber>DSQZUPS6-DSQZUPS6-547</invoiceNumber>
 <taxItems>
    <TaxItem>
      <categoryType>0</categoryType>
      <label>A</label>
      <amount>19.0115</amount>
      <rate>9</rate>
      <categoryName>VAT</categoryName>
    </TaxItem>
    <TaxItem>
      <categoryType>0</categoryType>
      <label>B</label>
      <amount>0</amount>
      <rate>0</rate>
      <categoryName>VAT</categoryName>
    </TaxItem>
    <TaxItem>
      <categoryType>0</categoryType>
      <label>F</label>
      <amount>2.5766</amount>
      <rate>11</rate>
      <categoryName>ECAL</categoryName>
    </TaxItem>
  </taxItems>
```

<verificationUrl>https://sandbox.suf.purs.gov.rs/v/?vl=A0RTUVpVUFM2RFNRWlVQU zYjAgAAdQAAAMQZJwAAAAAAAABfrQbUpUAAAAnxMJOKzua%2F61aOoyujlfbxduUW4b3wr1jP81 hZ9CWJDB8ktrZVCmqs%2B6hG4fpZbWdFzd3Lu6ge8jTWf0VzaUSbqWjPYX4f%2FFRmzE0PS2CiV1 gMxixU2FijfH5F0iJnG7FEE9MeXQBXh3NZrXqqW%2BeGWKsTHWXfcJ80kN1%2FKr3CNHPc49GItD MVLqT%2BniEzKb0khjnODl5fzHnxvy%2F0iRALnS1nqUFUKD0bqWjv8nOved6Tv7yl2OCdrj6NAf RzRsWkIjCUSwcIOchnAwWoZmX5FBrZO0cpL5Xe6SR%2FgwZkcEzlQVSw7%2FGtdLPhN1JM1cNFuM U4K7RTpXqs736jTlTqXALvVlA%2FwQ0mQGY5Xv7QoiOP%2BTrpVmtEwk%2F%2FWcTns548YvVDfW eLZKFVNW5YlYRlIoaAUwiNsWdxKw50IJe%2F9vKv7PgzIdzy4kxjUJ9WSXxILiKtiy%2BN%2FoBW 9FskBA5aFAD0RfX6EvzP2DLua7LBUAsLfZ702B%2B%2B7QP1jtIE797VB8krNmG7WmQeE9z9CbWJ 1jv%2Fom7v9yKw8iBQh5YpbdzJtvyaP6Vh0QTdtOUUsmC44ZuUko1r3RUpORlsEfnjlRhyWYaTSr a1iCV7%2Bvj6bcvvAfSlCfzSf0hlvfkkipnCnKUEqKetMLd%2F5NMHrSkoMGkxht2nVf31qcpbsF yu7%2Bg5%2Fljyw%2Bd3q5ktPFmR2k%3D

<journal></journal>	·======	==== ФИС	КАЛНИ	РАЧУН				
пив:			1	0083952	28			
Предузеће:	INFODATA	DOO	SUBOTIC	CA				
Место прода	je:	INFODATA	DOO	SUBOTIC	CA			
Адреса:	Svetozara Miletića 48							
Општина:				Суботиі	ца			
Касир:								
ЕСИР време:	01.02.	2022.	8:05:4	10				
	IPOME	Г ПРОДАЈА						
Артикли								
=====================================	:======= :a	======= Кол.	=====	====== Укупн	== 10			
kabat / kom	(A)			U				
230,	25	1		230,2	25			
kikiriki /	kg (B,	F)						
104,	00	0,250		26,0	00			
Укупан изно				256 , 2	25			
Готовина:			256,2	25				
	======		=====		==			
Ознака	Име	Стопа	L	Поре	53			
A	VAT	9,00%		19,0	01			
В	VAT	0,00%		0,0	00			
F	ECAL	11,00%		2,5	58			
Укупан износ пореза:				21,5	59			
=====================================		01.02.	2022.	====== 8:06:3	== 36			
ПФР број ра	чуна:	DSQZUPS6-DSQZUPS6-547						
Бројач рачу	тна:		1	17/5471	п			
	======				==			
===== KP	АЈ ФИСК	АЛНОГ РАЧ	УНА =		==			

```
<messages>Success</messages>
<signedBy>DSQZUPS6</signedBy>
```

<encryptedInternalData>J8TCTis7mv+tWjqMro5X28XblFuG98K9Yz/JYWfQliQwfJLa2VQpq rPuoRuH6WW1nRc3dy7uoHvI01n9Fc2lEm6loz2F+H/xUZsxND0tgoldYDMYsVNhYo3x+RToiZxux RBPTH10AV4dzWa16qlvnhlirEx1133CfNJDSPyq9wjRz30PRiLQzFS6k/p4hMym9JIY5zg5eX8x5 8b8v9IkQC50tZ61BVCg9G6lo7/Jzr3nek7+8pdjgna4+jQH0c0bFpCIwlEsHCDnIZwMFqGZ1+RQa 2TtHKS+V3ukkf4MGZHBM5UFUs0/xrXSz4TdSTNXDRbjFOCu0U6V6rO9+o05Uw==</encryptedIn ternalData>

<signature>gXALvVlA/wQ0mQGY5Xv7QoiOP+TrpVmtEwk//WcTns548YvVDfWeLZKFVNW5YlYRl IoaAUwiNsWdxKw5OIJe/9vKv7PgzIdzy4kxjUJ9WSXxILiKtiy+N/oBW9FskBA5aFAD0RfX6EvzP 2DLua7LBUAsLfZ702B++7QPljtIE797VB8krNmG7WmQeE9z9CbWJ1jv/om7v9yKw8iBQh5YpbdzJ tvyaP6Vh0QTdtOUUsmC44ZuUko1r3RUpORlsEfnjlRhyWYaTSra1iCV7+vj6bcvvAfSlCfzSf0hl vfkkipnCnKUEqKetMLd/5NMHrSkoMGkxht2nVf31qcpbsFyuw==</signature>

<totalCounter>547</totalCounter>

<transactionTypeCounter>117</transactionTypeCounter>

<totalAmount>256.25</totalAmount>

<taxGroupRevision>5</taxGroupRevision>

<businessName>INFODATA DOO SUBOTICA</businessName>

<tin>100839528</tin>

<locationName>INFODATA DOO SUBOTICA</locationName>

<address>Svetozara Miletića 48</address>

<district>Суботица</district>

```
<mrc>00-1002-DSQZUPS6</mrc>
```

```
</OdgovorModel>
```

9.5. JSON облик одговора:

```
"requestedBy": "DSQZUPS6",
"sdcDateTime": "2022-01-31T12:01:44.7475497+01:00",
"invoiceCounter": "115/544ПП",
"invoiceCounterExtension": "ПП",
"invoiceNumber": "DSQZUPS6-DSQZUPS6-544",
"taxItems": [
    {
        "categoryType": 0,
        "label": "A",
        "amount": 19.0115,
        "rate": 9.0,
```

```
"categoryName": "VAT"
   },
     "categoryType": 0,
     "label": "B",
     "amount": 0.0,
     "rate": 0.0,
     "categoryName": "VAT"
   },
   {
     "categoryType": 0,
     "label": "F",
     "amount": 2.5766,
     "rate": 11.0,
     "categoryName": "ECAL"
   }
 ],
 "verificationUrl":
"https://sandbox.suf.purs.gov.rs/v/?vl=A0RTUVpVUFM2RFNRWlVQUzYgAgAAcwAAAMQZJ
wAAAAAAAAABfq%2FMPKsAAACDtc1B9mEfeCdnvQ5ZPOHrDUHiCD3VOC1uCq7mr3MyCoXW%2Fy8Ic
mxjFu9eWsdJpd9knwfu8vJa2cM322tdm2Gdn3ZF1M3196HEmtnNCtT6cI1FqbZcaHcr18K8Bedzo
kCbuh5Wd6nqqQzLaSSAOVnnB593aC6rLqW%2FTJ5RIGBa%2BVJ4nMb4IuqosmXfNSOntROAYNUhD
s5MOzXGl0%2BOp%2BEh%2FKJLpTxX1dosDLJbQDlJ6lBqjn7F%2Ft0m%2BVzHktFrAEs8QDcIYsx
CCC8R8wOopY6XY825Az7tYcQhwbiCazaaihkgy7r6nAVVLO6KscxZd4q%2FKNhMYFtN5s0VoLI%2
Bh62LAWq3EzRb5c6vQzNM93VZU%2BeS1AtTTWHX%2Fkr6fFUSdY33Ambf9k62B02ATvYmPtjiNO%
2FCYSS4NYxJ1TzJqaiuCpGupWKpLXMWVNiAFIsynMYt8cxrbLAJsXxCQ20GcGzq81%2BMvhFuYm0
%2BwvfOdSaK%2BwUDfGVJelQuljpIBchaCRI2JUksrEeiPEbUvKxsArcFHKoVCycVbONs6AzjSMm
sK7oqJi9XqXBSciGMErInnWl0JdmLwSAHhkc8Z2%2F453F1qnQSExWxHVm8HSQr4PMDJpv1VrPcC
ZaBwWWreWCdM5RUi5rSjsCebbkTqEVMt9zK910jy552nsmYfV6%2FJ9Rng9nRqNQw7yCgj7cD1d0
1Qbk%3D",
 "verificationQRCode": null,
 "journal":
               "============
                              ФИСКАЛНИ
                                          РАЧУН
                                                    =======\r\nПИБ:
100839528\r\nПредузеће:
                                 INFODATA DOO SUBOTICA\r\nMecto продаје:
INFODATA DOO SUBOTICA\r\nAgpeca:
                                                     Svetozara Miletića
48\r\nОпштина:
                                                     Суботица\r\nКасир:
\r\nECИP број:
                                                     tsl\r\nECNP време:
31.01.2022.
                12:00:51\r\n-----ПРОМЕТ
                                                    ПРОДАЈА-----
Цена
Кол.
              Укупно\r\nkabat / kom (A)
                                                                   \r\n
230,25
                      1
                                       230,25\r\nkikiriki / kg (B, F)
\r\n
          104,00
                     0,250
                                    26,00\r\n-----
----\r\nУкупан износ:
                                                     256,25\r\nГотовина:
256,25\r\n=======/r\nОзнака
                                                                   Име
                                              9,00%
                                                             19,01\r\B
Стопа
             Порез\r\nA
                                      VAT
```

```
VAT
      0,00%
                    0,00\r\nF
                                        ECAL
                                               11,00%
                                                              2,58\r\n--
                    ----\r\nУкупан
                                                                пореза:
                                                    ИЗНОС
21,59\r\n=======\r\nΠΦP
                                                                 време:
31.01.2022. 12:01:44\r\nПФР број рачуна:
                                         DSQZUPS6-DSQZUPS6-544\r\nEpojav
рачуна:
КРАЈ
ФИСКАЛНОГ РАЧУНА ======\r\n",
  "messages": "Success",
 "signedBy": "DSQZUPS6",
  "encryptedInternalData":
"q7XNQfZhH3qnZ700WTzh6w1B4qq91Tqtbqo05q9zMqqF1v8vCHJsYxbvXlrHSaXfZJ8H7vLyWtn
DN9trXZthnZ92RdTN5fehxJrZzQrU+nCNRYG2XGh3K9fCvAXnc6JAm7oeVnep6qkMy2kkgDlZ5we
fd2quqy6lv0yeUSBqWvlSeJzG+CLqqLJl3zUjp7UTqGDVIQ70TDs1xpTvjqfhIfyiS6U8V9XaLAy
yW0A5SepQYI5+xf7dJvlcx5LRawBLPEA3CGLMQqqvEfMDqKW0l2PNuQM+7WHEIcG4qms2mooZIMu
6+pwFVSzuirHMWXeKvyjYTGBbTebNFaCyPoetiw==",
  "signature":
"AWq3EzRb5c6vQzNM93VZU+es1AtTTWHX/kr6fFUSdY33Ambf9k62B02ATvYmPtjiNO/CYSS4NYx
J1TzJgaiuCpGupWKpLXMWVNiAFIsynMYt8cxrbLAJsXxCQ20GcGzg8l+MvhFuYm0+wvfOdSaK+wU
DfGVJelQuljpIBchaCRI2JUksrEeiPEbUvKxsArcFHKoVCycVbONs6AzjSMmsK7ogJi9XqXBSciG
MErInnWlOJdmLwSAHhkc8Z2/453F1gnQSExWxHVm8HSQr4PMDJpv1VrPcCZaBwWWreWCdM5RUi5r
SjsCebbkTqEVMt9zK910jy552nsmYfV6/J9Rnqw==",
  "totalCounter": 544,
  "transactionTypeCounter": 115,
  "totalAmount": 256.25,
  "taxGroupRevision": 5,
  "businessName": "INFODATA DOO SUBOTICA",
  "tin": "100839528",
  "locationName": "INFODATA DOO SUBOTICA",
  "address": "Svetozara Miletića 48",
  "district": "Суботица",
  "mrc": "00-1002-DSQZUPS6"
```

10. Штампање

Програм је способан да штампа рачуне на подразумеваном (default) штампачу. Штампање није обавезно, јер се помоћу параметра "print" приликом подношења захтева може одредити жели ли се штампање или не. Модул програма за штампање проверава подешавање штампача и према томе прилагоди облик штампања, и то према папиру који се користи.

ПАЖЊА! Програм гледа подешавања основног штампача, тако да ако се деси да је погрешно подешен штампа ће бити неисправна. (на пример подешен на папир ширине 80 мм а убачен папир 57 мм!) Молимо вас да пре штампања обавезно проверите подешавања штампача и папир у штампачу!

Програм прави разлику између 3 врсте папира: 57 мм, 80 мм и А4 папир. Ако је код штампача папир исправно подешен, програм препозна формат и прилагоди форму штампе.

ПАЖЊА! Програм увек шаље на подразумевани (default) штампач, тако да онај на којем желите штампати мора бити постављен за подразумевани!

10.1. Штампачи

За штампу на А4 папир одговара било који ласерски штампач, док за штампање фискалних исечака препоручује се неки од термалних штампача који подржавају формат папира од 57 мм и/или 80 мм. Матрични штампачи НЕ одговарају због неспособности штампања читљивог QR кода. Код термалних штампача посебно обратити пажњу на квалитет папира. Може се десити да код не буде читљив.

11. Принцип рада преко размене датотека

- 1. Корисников програм за пословање састави захтев за фискализацију и постави га у **улазни** (Input) фолдер.
- 2. Програм препозна нову датотеку у улазном фолдеру и покуша га исчитати.
- 3. Ако не успе да га прочита (погрешан формат података погледајте формат захтева) датотека захтева се оставља у улазном фолдеру а разлог грешке испише у прозору дешавања и запише га у датотеку *ErrorLog.txt*. Ту се може било када проверити.
- 4. Ако успе да прочита датотеку, провери да ли захтев садржи све потребне делове и податке и да ли су у захтеваном формату. Ако је све у реду обради те податке и проследи га ПФР-у. Ако су подаци неисправни датотека се оставља у улазном фолдеру и порука о гречци се испише на екрану.
- 5. Ако у оквиру захтева жели и штампање (print:1) одштампће се и рачун и у излазном фолдеру биће постављен одговор у JSON или XML формату, сачува рачун у интерној бази података, обрише датотеку из улазног фолдера и упише датотеку са одговором у свој "finished" фолдер. Програм одговор добијен од процесора само проследи до модула за штампање, запише у базу података, испише у фолдер и не врши никакве измене на њему. Модул за штампање само ремапира рачун пре штампања да би га углавио у одговарајуће маргине због формата папира. Приликом ове операције подаци се само читају и ништа се не мења.

12. Скраћени поступци израде разних типова рачуна

Када се први пут отвара прозор за издавање рачуна обавезно је уписати (у поље "Ime radnika") име радника (запосленог) који издаје рачун. Ово се уписује само једном код сваког стартовања програма, али може се променити било када једноставном изменом током продаје, односно уписом другог имена.

12.1. Промет продаја

Ова врста рачуна је аутоматски намештена када се прозор отвара.

Тип рачуна: ПРОМЕТ

Тип трансакције: ПРОДАЈА

Ако не желимо евидетирати купца и његове идентификационе податке, потребно је само задати артикле или услуге и наплатити уз избор начина плаћања.

12.2. Промет рефундација

Тип рачуна: ПРОМЕТ

Тип трансакције: РЕФУНДАЦИЈА/СТОРНО

На рачуну је обавезно уписати/изабрати поље "Кирас Id".

Обавезно уписати број и датум референтног документа "PFR broj računa" (у старијој верзији програма "Ref. Dok Broj") i PFR Vreme (у старијој верзији "Ref. Dok. DT"). Ако рачун није при руци постоји дугме "Izbor računa", помоћу којег можемо потражити издати рачун у бази података. После избора из табеле рачуна за тражени период кликнувши на "Prikaži račun" може се погледати његов журнал. Од верзије 2.0 постоји опција за једноставно преузимање свих података кликом на дугме "Preuzmi", тако да не морају се ручно или механички преписати захтеване вредности као што су "ПФР број" и "ПФР време" са рачуна, нити уписати артикал или артикли (са оригиналног рачуна) који се сторнирају. После преузимања (или ручног уписивања) и одређивања начина плаћања (код ручног преписивања) рачун се фисклизује кликом на дугме "Fiskalizuj".

Након овог поступка потребно је још једном израдити рачун:

Тип рачуна: КОПИЈА

Тип трансакције: РЕФУНДАЦИЈА/СТОРНО

За број референтног документа (ПФР број) задаје се број претходно издатог рачуна рефундације, а за референтни датум/време (ПФР време) исто од рефундација рачуна. Артикле и начин плаћања преписати са оригинала и фискализовати кликом на дугме "Fiskalizuj". У верзији 2.0 исти ефекат се постиже избором РЕФУНДАЦИОНОГ рачуна из табеле рачуна и кликом на дугме "Preuzmi", уз накнадну промену типа рачуна на КОПИЈА уместо промета.

Овако израђену копију рачуна рефундације дати на потпис купцу и одложити у архиву, а оригинални рачун рефундације дати купцу.

12.3. Прерачун продаја

Тип рачуна: ПРЕДРАЧУН

Тип трансакције: ПРОДАЈА

Купац Ид : може се уписати (ако купац захтева), али не мора.

Задати робу, услуге и количине.

После одређивања начина плаћања стављањем квачице испред жељеног начина, за вредност обавезно упишите 0 (нулу). Фискализовање рачуна врши се кликом на дугме "Fiskalizuj".

12.4. Предрачун рефундација/сторно

Тип рачуна: ПРЕДРАЧУН

Тип трансакције: РЕФУНДАЦИЈА/СТОРНО

Пратити поступке као код ПРОМЕТ - РЕФУНДАЦИЈА, за референтни документ (ПФР број) користити податке са предрачуна који се сторнира. Од верзије 2.0 аутоматско преузимање података је могуће, како је већ раније наведено код сторнирања промета.

После одређивања начина плаћања стављањем квачице испред жељеног начина (у случају да сте мануално уписивали податке) за вредност обавезно упишите 0 (нулу). Фискализовати рачун кликом на "Fiskalizuj" дугме.

Није потребна израда копије!

12.5. Копија рачуна

Тип рачуна: КОПИЈА

Тип трансакције: ПРОДАЈА

Обавезно уписати број и датум референтног документа "PFR broj" i "PFR vreme" (ако рачун није при руци постоји дугме "Izbor računa", помоћу којег можемо потражити издати раун у бази података. После избора из табеле рачуна кликнувши на дугме "Prikaži račun" покаже се његов журнал. Од верзије 2.0, основне захтеване вредности могу се директно преузимати кликом на дугме "Preuzmi" уместо да се преписују ручно или механички као што је било у ранијим верзијама.

Додатни подаси, као што је Купац Ид, итд. морају се уписати. Фискализовати рачун кликом на "Fiskalizuj" дугме.

12.6. Аванс продаја

Тип рачуна: АВАНС

Тип трансакције: ПРОДАЈА

Када се израђује рачун типа ABAHC, поред речи Аванс отвара се поље у које се може уписати датум уплате аванса. Датум уплате аванса потребно је уписати ако датум уплате и датум издавања није исти и ако је плаћање вирманско. Остатак попунити као ко код промета продаје. Код артикла могуће је задати и артикле који нису у бази података. На пример: "Авансна уплата" за назив, док за Јединицу мере уписати "1. део"

Када се попуни рачун, после одређивања начина плаћања и уписивања износа, кликом на "Fiskalizuj" може се фискализовати.

12.7. Аванс рефундација

Тип рачуна: АВАНС

Тип трансакције: РЕФУНДАЦИЈА / СТОРНО

Користећи податке са издатог авансног рачуна задати број и датум референтног документа.

Уписати "Кирас Id".

Тачно преписати артикле, цене, пореске групе, начине и износе плаћања са оригиналног рачуна. Од програмске верзије 2.0 ови подаци могу се аутоматски преузети преласком на прозор рачуна кликнувши на "Izbor računa" и избором одговарајућег авансног рачуна.

Фискализовати рачун кликом на "Fiskalizuj" дугме.

Направити копију овог рачуна да би купац потписао.

12.8. Затварање авансног рачуна

Тип рачуна: ПРОМЕТ

Тип трансакције: ПРОДАЈА

За референтни документ (ПФР број и ПФР време) задати податке са Авансног рачуна.

Попунити све у вези робе или услуге : шифра, назив, цена, порез,....

Ставити квачицу код "Od Avansa" начина плаћања и у поље поред њега уписати износ уплаћеног аванса.

Од програмске верзије 2.0 преузимање података је поједностављено, само кликните на "Izbor računa", изаберите рачун и преузмите директно његове податке кликом на дугме "Preuzmi".

За остатак износа за плаћање означити жељени начин плаћања. (не користи зелено дугме +) Износ се рачуна као: УКУПАН ИЗНОС РАЧУНА – УПЛАЋЕН АВАНС. Ако је то 0 тада уписати 0.

Фискализовати рачун кликом на "Fiskalizuj" дугме.

13. Савети

- Да би се програм могао повезати са Л-ПФР потребно је да процесор већ тада буде активан тј. ради. Из овог следи да **прво покрените Л-ПФР** па тек онда овај програм (ЕСИР).
- Програм, приликом покретања, проверава да ли Л-ПФР тражи ПИН код. Ако тражи, onda и програм прикаже прозор за упис ПИН кода. Да би упис био успешан потребно је да картица буде у читачу и да је Л-ПФР већ исчитао податке са картице. Значи картица мора бити раније убачена (пре покретања Л-ПФР -a).
- Програм се приликом покретања повезује са процесором, ако се у току рада извади или замени картица биће затражено да се поново упише ПИН код дотичне картице. Програм не детектује овај догађај и ако можете задајте ПИН код преко ЛПФР-а (има свој прозор са менијем). Ако немате приступ ЛПФР-у покрените поново и ЛПФР и ЕСИР да би се повезао са новом картицом. Ово је обавезно урадити и када се врати иста картица! Препорука је да ако се жели мењати картица, напусте оба програма (и ЕСИР и Л-ПФР), и после замене картица покрену се програми поново.
- Програм прати промене у улазном (Input) фолдеру. Ако је неки захтев послат у улазни фолдер пре покретања програма, тај захтев неће бити одштампан никада. Да би се тај рачун одштампао, програм за пословање мора поново да га достави.

За објашњени проблем постоји једноставно решење: отвори се улазни фолдер, извади се JSON захтев из њега и врати се поново у фолдер. Овако ће се десити промена и биће одштампан.

- Приликом покретања
  - ПРВО: убаците картицу у читач,
  - **ДРУГО:** покрените Л-ПФР који чита картицу,
  - ТРЕЋЕ: покрените ЕСИР програм и
  - ЧЕТВРТО: активирајте програм за пословање (када већ све ради).

14. Контакт

Ако имате било каква питања у вези софтвера, назовите нас или нам пишите на једну од наведених e-mail адреса.

Infodata d.o.o. PJ "SUBOTICA"

24000 Subotica, Partizanskih baza 35 024/556-834 064/11-42-679 office@infosu.co.rs zolip@eunet.rs

Infodata d.o.o. PJ "SRBOBRAN"

21480 Srbobran, Zmaj Jovina 7 021/730-989 064/64-399-50 infod@infosu.co.rs

Infodata d.o.o. PJ "SW SUBOTICA"

24000 Subotica, Antona Aškerca 56 024/265-945 064/64-399-52 infodata@infosu.co.rs

Интернет страница:

www.infosu.co.rs www.infodatadoo.rs